

Kommentit

30.9.2024

Luonnos maakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta

Pohjois-Pohjanmaan liitto on pyytänyt Tyrnävän kunnalta kommenttia päivitetyn maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnokseen 30.9.2024 mennessä. Päivitetystä suunnitelmasta on tarkasteltu edellisen, vuonna 2019 valmistuneen suunnitelman tavoitteita ja toimintalinjoja uudessa geopoliittisessa tilanteessa. Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmaa 2040 koskeva päivitys kokoaa ajankohtaiset näkemykset liikennejärjestelmän kehittämistä ohjaavista tavoitteista, toimintalinjoista ja toimenpiteistä. Kommentteja pyydetään erityisesti valittuun asioiden tarkastelutasoon ja esitettyjen kärkitoimenpiteiden määrään liittyen. Lisäksi pyydetään ehdotuksia suunnittelun kautta edistettävistä asioista toimintalinjojen muut toimenpiteet -kohtiin liittyen.

Maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tarkoituksena on turvata Pohjois-Pohjanmaan elinvoima ja sen kehittyminen, saavutettavuus, osaavan työvoiman saatavuus ja varmistaa tuotannolliset investoinnit. Kommenttikierrokselle lähetetty raporttiluonnos on asiantuntijanäkemyksensä Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmän nykytilasta, tavoitteista ja ehdotetuista toimenpiteistä.

Tyrnävän kunnan kommentit liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnoksesta

Tyrnävän kunnanhallitus kiittää mahdollisuudesta kommentoida maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnosta ja antaa seuraavat kommentit.

Kokonaisuudessaan Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on tiiviissä paketissa kuvattu maakunnan liikennejärjestelmän toimintaympäristö ja sen asettuminen osaksi eurooppalaista liikennejärjestelmää. Maakunta on laaja ja tiiviissä kuvauksessa liikennejärjestelmäsuunnitelma on vaarassa jäädä valitulla tarkastelutasolla konkretisoimattomaksi kokonaisuudeksi ylätasoon tavoitteita, jotka eivät paikallistu tavoitteiden kohteena oleviin liikenteellisiin pullonkauloihin. Tyrnävän kunta toivoo jossain määrin tarkemman mittakaavan tarkastelua, mikä voisi toteutua esimerkiksi valitsemalla sivun 29 kärkitoimenpiteiden kuvaan karttapohjan ja mittakaavan, jossa Oulun seudun toimenpidepisteet näkyisivät erillisinä. Kyseisellä sivulla kuva on luonnoksessa tarpeettoman pieni ja jää etäiseksi.

Lisäksi esitämme paikallistamista ”Kärkitoimenpiteet” -taulukkoon, jota voisi täydentää kohdekohtaisella karttaotteella, vaikka nämä karttaotteet keskenään hyvin eri mittakaavaisia tulisivatkin olemaan. Näin nämä keskeisimmät tavoitteet saataisiin paikallistettua ja liikennejärjestelmäsuunnitelman kokonaisuus olisi jatkossa

helpompi sitoa paikallisiin strategioihin ja suunnitelmiin valmiilla yhtenäisellä kuva-aineistolla. Luonnoksessa esitetty taulukko on muutoin toimiva ja havainnollinen.

Yksittäisenä huomiona ”Liikennejärjestelmä tukee elinkeinoelämän kilpailukykyä, vihreän siirtymän hankkeita ja tasapainoista aluerakennetta” -toimintalinjan alle sijoittuvan kärkitoimenpiteen ”Valtatie 4: Pulkkila–Haaransilta-välin kehittäminen vaiheittain” osalta Tyrnävän kunta esittää täydennettäväksi myös nyt taulukossa tyhjäksi jätetyt arvioinnit tavoite 2 ja tavoite 3. Tyrnävän kunnan Haurukylän kiertotalousalueen asemakaava tarjoaa myös mahdollisuuksia raskaan liikenteen tauko- ja latausalueelle, minkä suunnitelmista on vastaavasti mainittu Pyhäjärvi–Pulkkila-välin kehittämisen T2 kohdassa ja siltä osin myös tätä kohtaa voitaisiin avata tähän. Haurukylän asemakaava-alueilla on aluevarauksia yhteensä noin 60 ha ja rakennusoikeutta yli 200 000 k-m² eli kyseessä on seudullisesti merkittävää toimintaa mahdollistava kokonaisuus, jossa on mahdollista toteuttaa vihreän siirtymän hankkeita. Vastaavasti 4-tien varren liikkumis- ja kuljetustarpeet ovat yhtä lailla avattavissa myös Pulkkila–Haaransilta-välin T3 kohdan osalta.

Kokonaisuudessaan Tyrnävän kunta pitää hyvänä, että esitettävät kärkitoimenpiteet on rajattu noin kahteenkymmeneen. Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitettyjä nyt 17 kärkitoimenpidettä on helppo yhteisesti edistää kohti toteutusta, kun ennalta on tehty valintaa ja kohdistettu huomio vaikuttavimpiin kokonaisuuksiin.

Toimintalinjojen muut toimenpiteet -kohtiin liittyen Tyrnävän kunta ehdottaa suunnittelun kautta edistettäväksi alempien tieverkkojen kehittäminen osana liikenneinfrastruktuuria. Esimerkiksi kohdan 5.3 periaatteena mainittuun ”Liikenneinfrastruktuurin kehittämisessä otetaan huomioon kokonaisturvallisuus ja vaikutukset huoltovarmuuteen” voitaisiin lisätä myös alemman tieverkon merkitys huoltovarmuudelle, mitä ei vielä tällä hetkellä ole kirjattuna näkyviin koko maakunnallisen liikennejärjestelmän luonnokseen. Alemman tieverkon riittävän kunnan ja hoitotason avulla ei ylläpidetä vain harvaan asutun maaseudun asukkaiden liikkumismahdollisuuksia, kuten liikennejärjestelmätason vaikutusten arvioinnissa tavoitteiden suhteen tavoitteen 3 osalta on mainittu, vaan alemman tieverkon kunnan haasteet koskevat osaltaan myös kaupunkiseudun reuna-alueiden kuntia, mistä Tyrnävän kunta on hyvänä esimerkkinä.

Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa tehdyt nostot antavat kokonaisuudessaan hyvän kuvan Pohjois-Pohjanmaan nykytilasta ja keskeisimmistä kehittämistavoitteista sekä kärkihankkeiden merkityksestä vaikuttavuuden näkökulmasta eri liikennemuodot ja käyttäjätarpeet kattavasti huomioiden. Viimeistelyssä on hyvä kiinnittää huomiota myös maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman rooliin paikallisten strategioiden ja suunnitelmien lähtöaineistona ja esimerkiksi edellä esitetyin keinoin sitoa yleisellä tasolla ja suurella mittakaavalla esitettyjä tavoitteita paikallisesti niissä kohdin kuin se on mahdollista.

Tyrnävän kunta